

De recordatione mortis et de uirtute ac de diuitiis

Περὶ μνήμης θανάτου καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ περὶ πλούτου

Πειθαρχεῖν δεῖ τῷ λέγοντι· παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε. Οὐχ ὅτι δὲ ἱκανὸς ἐγὼ πρὸς τὸ παράγγελμα, ὥστε τῇ ἑμαυτοῦ σπουδῇ τοῦτο διαπράξασθαι, ἀλλ' οἶδα τὸν εἰπόντα· εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἣ παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Διὸ ἀναγκαῖον ἠγησάμεθα γράψαι ὑμῖν ὅσα τε ἐκ τῶν θείων Γραφῶν μεμαθήκαμεν, καὶ ὑπὸ εὐλαβῶν ἀνδρῶν ἐνουθετήθημεν, καὶ εἴ τι ἐξ αὐτῆς τῆς 246 πείρας κατειλήφαμεν, ἵνα μὴ ὁμοιωθῶμεν τοῖς φθονερωτέροις τῶν τεχνιτῶν, οἵτινες τῇ βασκανίᾳ τὰ πολλὰ τῆς τέχνης ἐκ τῶν μαθητευομένων ἀποκρύβουσιν. Ἡμεῖς δὲ πιστεύομεν τῷ εἰπόντι· Θεὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν ἐν ἡμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας· οὐδὲ γὰρ ἡ ἀρετὴ στενοχωρεῖται πολλοὺς ὑποδεχομένη καὶ ὑπὸ πολλῶν κατορθουμένη, καθὼς ἔφη τις καὶ τῶν Ἁγίων, ὅτι ἡ τῆς ἀρετῆς κτῆσις, κἂν πάντες μετάσχουσιν αὐτῆς οἱ ἄνθρωποι, οὐ μὴ αὐτῆς ἐκδαπανηθήσεται ὁ πλοῦτος· οὐ γὰρ κατὰ τὴν ἐπὶ γῆς κτῆσιν ὑπάρχει· ἦν οἱ διαιροῦντες εἰς τμήματα, ὅσον ἂν προσθῶσι τῇ μιᾷ μερίδι, τοσοῦτον ἀφείλαντο τῆς ἑτέρας, καὶ ὁ πλεονασμὸς τοῦ ἐνὸς ἐλάττωσίς ἐστι τοῦ συμμετέχοντος· ὅθεν καὶ αἱ περὶ τοῦ πλείονος μάχαι διὰ τὸ πρὸς ἐλαττωθῆναι μῖσος τοῖς ἀνθρώποις συνίστανται. Ἐκείνου δὲ τοῦ τὴν ἀρετὴν κτησαμένου, ἀνεπίφθονός ἐστιν ἡ πλεονεξία τοῦ κτήματος· καὶ ὁ τὸ πλεῖον τῆς ἀρετῆς ἀρπάσας οὐδεμίαν ἠνεγκε ζημίαν τῷ συμμετασχεῖν ἀξιοῦντι τῶν ἴσων, ἀλλ' ὅσον ἔστι τις χωρητικός, αὐτὸς τε πληροῦται τῆς ἀγαθῆς ἐπιθυμίας, καὶ ὁ πλοῦτος τῶν ἀρετῶν 247 ἐν τοῖς προλαβοῦσιν οὐκ ἀναλίσκεται. Ἀρξώμεθα τοιγαροῦν πάλιν τῆς ὑποθέσεως, τῆς χάριτος τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡμῖν συνεργούσης. Ἡ ἀμέλεια πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται τοῖς μὴ νήφουσι, κατὰ μικρὸν ἐξέλκουσα τῆς πνευματικῆς διαγωγῆς καὶ τὸ θερμὸν τῆς πίστεως ὑποσυλοῦσα καὶ ταῖς ἡδοναῖς ὡς δεσποίνας ὑπηρετεῖν παρασκευάζουσα· οὐ γὰρ συγχωρεῖ ἐν νῷ λαβεῖν τὰς ἐσομένας ἀμοιβὰς μετὰ τὴν τοῦ βίου ἔξοδον. Εἰ δὲ καὶ ἀκούσει ὁ ἀμελής τῶν Γραφῶν διαγορευουσῶν περὶ τῶν ἐσομένων μετὰ τὸν θάνατον κολάσεων, ὡς ἑτέρῳ τινὶ τεταμιευμένα, καὶ ἑαυτὸν ἔξω ὑπάρχειν τοῦ ἐγκλήματος ἀνεπαισθήτως φέρει. Ὡσπερ οὖν ἡ ἀμέλεια βλαβερά, οὕτως ἡ νήψις ἐπωφελής, πρόξενος γινομένη παντὸς ἀγαθοῦ· τῷ γὰρ νήφοντι πάντοτε πάρεστι ἡ τοῦ Θεοῦ μνήμη· καὶ ἔνθα ἡ μνήμη τοῦ Θεοῦ καθίδρυται, πέπαυται πᾶσα ἐνέργεια τοῦ Πονηροῦ. Τὸν δὲ ἀκόρεστον πόθον τῶν μελλόντων ἀγαθῶν αἰεὶ νεάζουσα, σύντομον τὸν δρόμον ἀποτελεῖ. Καὶ ἐπὶ μὲν σωματικοῦ δρόμου χρεῖα μελῶν εὐρωστίας καὶ τῆς 248 ὀξυδερκίας, ἐπὶ δὲ τοῦ πνευματικοῦ ψυχῆς ἐστὶ χρεῖα κεκαθαρμένης. Κἂν γὰρ τὸ σῶμα καταπεπόνηται καὶ σεσάθρωται δι' ὑπερβολὴν ἀρρωστίας, ἀλλ' οὐδὲν παραβλάψει τὴν νήφουσαν ψυχὴν· ὥσπερ οὐδὲ τὸν γενναῖον Ἰῶβ ἡ τῶν ἀλγηδόνων τρικυμία καὶ τὸ ἐπὶ τῆς κοπρίας καθῆσθαι αὐτὸν αἴθριον. Οὐδὲν ἰσχυρότερον τῆς εὐσεβείας καὶ οὐδὲν ἔλεεινότερον καὶ ἀθλιώτερον τῆς ἐμπαθοῦς ζωῆς. Ὅσον δὲ ἡδέα τὰ πρόσκαιρα, τοσοῦτον αὐξεῖ τὴν συμφορὰν· ὥσπερ γὰρ οἱ φειδωλοὶ μιᾶς ἢ δευτέρας δραχμῆς στερηθέντες ἀλγύνονται, τῇ φιλοχρηματίᾳ κεντούμενοι, καὶ ὁ φιλοκτῆμων μικροῦ ἀμπελῶνος καὶ βραχείας γῆς ἀροσίμου τὴν νομὴν στερηθεὶς ἀνιάται, τὴν ἀποβολὴν μὴ φέρων, οὕτω καὶ τοῖς πλουσίοις συνέζευκται ἡ λύπη, τὸν χωρισμὸν τοῦ πλούτου ὑπομιμνήσκουσα, καὶ μάλιστα ὅταν τις ἑαυτὸν θεάσαιτο πρὸς γῆρας κεκλικότα,

συμφοράζεται σφιγγόμενος ὡσπερ ὑπό τινος σιδήρου ἢ εἰρκτῆς, μηδεμίαν μηχανὴν ἐφευρίσκων πρὸς τὴν τοῦ γήρωσ ἀνατροπὴν. Κὰν γὰρ δοκῆ δι' αὐλῶν καὶ τυμπάνων καὶ τῆς λοιπῆς τῶν μουσικῶν κατασκευῆς τὴν μνήμην τοῦ θανάτου ἐκ 249 κρούσασθαι, δι' ὧν ἐπιτηδεύει, διὰ τούτων μᾶλλον ταύτην ἀυξάνει, ὅτι πάντως τῆς τοσαύτης εὐφροσύνης στερηθήσεται· καὶ οἱ μὲν κρότοι καὶ τὰ παίγνια καὶ ἡ ἡδίστη τῶν βουκολίων φωνὴ παύεται, ἡ δὲ λύπη ἔνδον ὑποσμύχουσα αὐτοῦ τὰ σπλάγχνα καὶ κατεσθίουσα οὐ παύεται· καίτοι γε αὐτὴ ἡ τραγικὴ διὰ τῶν μύθων καὶ πολέμων, θάνατον καὶ ἀναίρεσιν συχνῶς ἐπάδει. Εἰ δὲ ἄρα θανάτου ἐμνημόνευεν, πάντως ὁ φόβος τῆς προσδοκίας μετέβαλεν ἂν αὐτοῦ τὸν τρόπον πρὸς τὸ ἀγαθοεργεῖν· τίς γάρ φησι τῶν ἀπίστων καὶ ἀσεβῶν θανάτου ἐμνημόνευσεν; Μὴ ξενιζέτω ἡμᾶς τοῦτο, καθότι πᾶς ἄνθρωπος συνευγεμένην ἔχει τὴν τοῦ θανάτου μνήμην. Καὶ οἱ μὲν ἄπιστοι κακῶς ταύτη κέχρηται, τῶν ἡδέων μόνον τὸν χωρισμὸν ἀποδυρόμενοι, οἱ δὲ πιστοὶ ὡς βοήθημα καὶ ἀλεξιτήριον τῶν αἰσχίστων παθῶν ταύτη κατακέχρηται. Πάντες τοίνυν πεπεισμεθα ὅτι θανάτῳ ὑποκείμεθα, πιστοὶ τε καὶ ἄπιστοι, τὴν δὲ μετὰ θάνατον κρίσιν οὐ πάντες πεπιστεύκασι. Καὶ οἱ μὲν δίκαιοι ταύτην ἔχοντες κατ' ὀφθαλμῶν αἰεὶ, κατὰ τὸν λέγοντα, καὶ καθάπερ ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, νυκτὸς καὶ ἡμέρας δεήσεις καὶ 250 ἰκεσίας ἀναπέμπουσι τῷ Θεῷ, τοῦ ῥυσθῆναι τῆς γεέννης τοῦ πυρὸς καὶ τῶν λοιπῶν βασάνων, καὶ καταξιοθῆναι τῆς μετὰ ἀγίων Ἀγγέλων χορείας. Τοῖς δὲ ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς ψιλὴ τίς ἐστὶν ἡ ἐγγινομένη τοῦ θανάτου μνήμη, οὐ περὶ τῶν ἐσομένων μετὰ θάνατον ἐναγώνιοι ὄντες, ἀλλὰ στέρησιν καὶ χωρισμὸν τῶν ἡδέων ὀδυρόμενοι. Εἰ δὲ τινι αὐτῶν γένηται μνήμη ἢ τοὺς δικαίους περισφίγγουσα, τότε ἡ προτέρα λύπη οἰχίσηται συντριβομένη ὑπὸ τῆς δευτέρας· οὐκέτι γὰρ ὁμόφρων ἔσται τῶν λεγόντων, φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὖριον γὰρ ἀποθνήσκομεν· οὐδὲ ἀνέξεται θησαυρίζειν εἰς ἀνόνητα καὶ συνάγειν χερσὶν ἀκαρπίαν, μᾶλλον δὲ βασανισμοὺς καθ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ φροντὶς αὐτῷ ἐπελεύσεται, ὡς ἀνδρὶ σοφῷ, τῇ τῶν κρειττόνων ἐπιθυμίᾳ τῆς τῶν ἀσεβῶν φροντίδος ἀποδράσαι. Τῶν δὲ ἀγαπώντων τὸν ἐπίγειον πλοῦτον, πᾶς ὁ βίος ἐν ματαίᾳ ἐλπίδι προσησχόληται, καὶ ὄση ἢ τοῦ πλούτου ὑπεροχὴ, τοσοῦτῳ μειζόνως αὖξει τοῦ θανάτου τὸν φόβον· ἡ γὰρ μνήμη τοῦ θανάτου ἔνδον οἰκοῦσα ἐπιφέρει τὴν λύπην κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἐκάστου αἰσθήσεως. Οὐχ ὅπως κατορθωθῆ αὐτῶν ἢ 251 σωφροσύνη καὶ ἡ φρόνησις, δικαιοσύνη τε καὶ ἀνδρεία· οὐ περὶ γεέννης καὶ δικαιοκρισίας Θεοῦ. Ἀλλὰ διαπορούμενοι ἐν ἑαυτοῖς, θρηγοῦσι τὸν ἑαυτῶν πλοῦτον καὶ φασί· τίς ἄρα μετὰ τὴν ἡμῶν ἀποβίωσιν ἄρξει τῆς τοσαύτης περιουσίας; (Ὅπερ φίλον ἔστι καὶ τοῖς βασιλεῦσι, τοῦ ἐπιγνῶναι τὸ τίς ἄρα ἄρξει τῆς βασιλείας μετ' αὐτούς). Τίς ἄρα κυριεύσει τοσοῦτου χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου; Τίνοι ἄρα μετὰ ταῦτα ἐξυπηρετήσῃ ἢ τοσαύτη κατασκευὴ τοῦ χρυσοῦ; Τίς κληρονομήσῃ τὰ διάχρυσα καὶ σηρικὰ ἐνδύματα, καὶ τὰς ποικίλας καὶ πολυτελεῖς ὀθόνας; Τίς ἐπιβῆ τοῖς χρυσοχαλίνοις καὶ ἐπιλέκτοις ἵπποις; Τίνοι ἀκολουθήσῃ προϊόντι τὸ πλῆθος τῶν παίδων τὸ ἐκ διαφόρων ἔθνων συνηγμένον; Τίς ἄρα οἰκήσῃ ἐν τοῖς πύργοις καὶ τρικλίνοις, οὓς ἐγὼ ἐπιμελῶς τοῖς μαρμάρους ἐκόσμησα, ὧν τὸ ἔδαφος ἐκ ψηφίδων διήνθισται καὶ ἡ ὀροφὴ χρυσίῳ ὑπαλήλιπται; Τίνοι ἄρα μετὰ ταῦτα ἐργῶνται οἱ σιτοποιοὶ καὶ οἰνοχόοι; Τίνοι παραστήσονται οἱ εὐνοῦχοι διακονοῦντες; Τίς ἀνακλιθήσεται ἐπὶ ταῖς ἀργυρενδέτοις κλίμαις καὶ τῶν ἐξ Ἰνδικῆς ἐχόντων τὸν ἀπαρτισμὸν; Τίς τὰ γεννήματα καὶ τὸν διυλισμένον οἶνον; Τίς τῶν ἐμῶν παραδείσων ἀπαρχὰς λήψεται; Τίς τὰ περιδέραια καὶ 252 τὰς ζώνας τὰς χρυσᾶς καθέξει; Τίς τῶν ὀπλοθηκῶν καὶ τῶν ἀρμάτων καὶ τῶν ἐξησκημένων ἵπων πρὸς ὀδοιπορίαν καὶ παραταξίαν πολέμου διάδοχος ἔσται; Τίνα οἱ οἰκογενεῖς κύριον προσαγορεύσουσι; Τίς τῶν μύρων τὴν εὐοσμίαν ἐπαλείψεται; Τί τοὺς κύνας τοὺς θηρευτὰς καὶ τὰ πρὸς ἄγραν πετεινὰ

ἔξει; Τὰ δὲ ἀκροθίνια τίνι οἱ ἔμοι νομεῖς οἴσουσι; Τοὺς δὲ φόρους τίς κερδανεῖ; Καὶ ὅταν εἰς πολλὰ μέρη διασπασθῇ τῷ λογισμῷ καὶ μὴ εὖρη πόρον τῆς ὑποθέσεως, μέγα στενάξας, πάλιν ἐπάνεισιν ἐπὶ τὴν τοῦ οἴκου ἐπιμέλειαν, μὴ ἀνεχόμενος ἑαυτῷ θησαυρίσαι ἐν οὐρανοῖς. Ὅταν δὲ καὶ πάντα τὰ καταθύμια αὐτοῦ πέρας λάβῃ, οἶον καρπῶν εὐφορία καὶ προσόδων εὐπορία καὶ κτηνῶν εὐτοκία καὶ ἀξίωμα λαμπρὸν καὶ κατὰ τῶν πολεμίων ἀνδραγαθία, τότε ἡ τοῦ θανάτου μνήμη ὑπηρελεθοῦσα ταράσσει τὴν καρδίαν. Εἰ δὲ τὰ μέλη κέκμηκε διὰ βαθύτητα γήρωσ καὶ μηκέτι ὑπουργεῖν δύναται πρὸς ἀτόπους καὶ ἀπειρημένας ἡδονάς, τότε δυσμένειαν καὶ τὴν ζωὴν τίθεται. Εἰ δὲ ἀπηνῆς τίς ἐστίν, ὡμός τε καὶ ἀλαζών, καὶ δόξει πόρρω ἀποικεῖσθαι τῆς τοῦ θανάτου μνήμης δι' ὑπερβολὴν ἀνέσεώς τε καὶ εὐημερίας, οὐ 253 παρὰ τοῦτο ἔξω που τῆς τοῦ θανάτου πείρας καθέστηκεν· ὁμοῖος γάρ ἐστι νοσοῦντι καὶ ὑγιείαν ὑποκρινομένῳ καὶ τὰ ἐναντία τῆς ἀρρωστίας ἐσθίοντι, οἴόμενος διὰ τούτων ἐπεμβαίνειν τῇ νόσῳ· ἀλλ' οὐ παρὰ τοῦτο ἤδη καὶ τὸ πάθος ἐλώφησεν· ἡ γὰρ νόσος ἐν τοῖς μέλεσι νεμομένη καὶ ἄκοντα πείσει ὅτι πάθει κεκράτηται· ὅταν γὰρ θεάσῃται τὸν ὁμόφυλον ὑπὸ θανάτου ἄφνω ἀρπασθέντα διὰ ποικίλων συμπτωμάτων, τότε καὶ μὴ βουλόμενος πεισθήσεται ὅτι καὶ εἰς αὐτὸν ἐλεύσεται πάντως ἡ τοῦ θανάτου ψῆφος. Εἰ δὲ τις νέος εἴη ἢ νεόγαμος, πάλιν ἡ ἴδη τὸ ἀγαπώμενον τῆς συζύγου πρόσωπον, εὐθύς πάντως καὶ ὁ φόβος τοῦ χωρισμοῦ συνεισέρχεται, κὰν ἀκούσῃ τῆς ἡδίστης φωνῆς, καὶ τὸ μὴ ἀκούσεσθαι ποτε ἐννοήσῃ· καὶ ὅταν εὐφρανθῇ τῇ θεωρίᾳ τοῦ κάλλους, τότε φρίττει μάλιστα τὴν προσδοκίαν τοῦ πένθους λογιζόμενος, ὅτι τοῦτο μὲν τὸ κάλλος οἰχήσεται, ὅστέα δὲ βδελυρὰ καὶ εἰδεχθῆ ἀντὶ τοῦ νῦν φαινομένου γενήσεται, καὶ οὐδὲ ἵχνος, οὐδὲ μνημόσυνον, οὐδὲ λείψανον τοῦ παρόντος κάλλους ἐπιφερόμενον. Εἰ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα διανοεῖται, ἄρα ἐν εὐφροσύνῃ βιώσεται; Ἄρα πῖ 254 στεύσει τοῖς παροῦσιν αὐτῷ ὡς χρηστοῖς καὶ ἀεὶ παραμένουσιν; Ἡ δὴλον ἐκ τούτων ὅτι, καθάπερ ἐν ταῖς τῶν ὀνειρῶν ἀπάταις, ἀμηχάνως καὶ ἀπίστως πρὸς τὸν βίον ἔξει, ὡς ἀλλοτρίοις προσέχων τοῖς φαινομένοις; Οἱ ἀμελεῖς καὶ καταφρονηταὶ ἐσκοτισμένοι ὄντες ἀπάτη τῆς ἀμαρτίας, τῶν ἡμερῶν αὐτῶν προκοπτοῦσών, οἴονται πόρρω εἶναι τῆς τοῦ θανάτου ὥρας, μηδεμίαν φροντίδα ποιούμενοι τῆς ἑαυτῶν ἐξόδου, ἀλλ' ἔτη πολλὰ καὶ χρόνους μακροὺς ἑαυτοῖς ὑπογράφουσιν· ὁμοῖοι δὲ ὑπάρχοντες τῶν νυκτοπορούντων καὶ ἐν ἄωρίᾳ βαδιζόντων· οἵτινες οἴονται μακρὰν εἶναι τοῦ προκειμένου κρημνοῦ καὶ ἀπερρωγότος τόπου, ἄχρις οὗ κατακρημνισθέντων αὐτῶν, ἡ πείρα λύσει τὴν ἀμφισβήτησιν. Ὁ τοίνυν τὴν τοῦ βίου τούτου ἀπάτην κατανοήσας καθαρῷ τῷ τῆς ψυχῆς ὀφθαλμῷ, καὶ ὑψηλότερος τῶν ἐνταῦθα σπουδαζομένων γενόμενος, νοήσῃ πάντως ὅτι εἴτε ἐσθίει, εἴτε πίνει, εἴτε καθεύδει, εἴτε ἐργάζεται, εἴτε μετεωρίζεται, πᾶσαν ἡμέραν καὶ ὥραν πρὸς γῆρας καὶ λήξιν τοῦ προσκαίρου βίου ὑπὸ τῆς φύσεως ἐλαύνεται· ὅθεν ὡς σκύβαλα τὰ πάντα περιορῶν, σπουδάσει τῆς προσπαθείας τοῦ βίου ἑαυτὸν ἐξῶσαι, ἵνα μηδεμίαν ἔχη κοινωνίαν πρὸς τὰ [κακὰ] ἂν 255 θρώπινα. Ὁ τοίνυν πρὸς τὸν ἐνάρετον ἀποβλέπων βίον καὶ τὴν ἀρετὴν ἑαυτῷ θησαυρίζων, ἦν οὐδεὶς ὄρος ἀνθρώπινος περιγράφει, ἄρα ἀνέξεται ἄνευ κατανύξεως καὶ δακρύων τὴν παροῦσαν ζωὴν διεξελθεῖν, ἢ πρὸς τὰ τῶν χαμερπῶν καὶ πεπατημένων τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἐπικλῖναι; Ἔτι ἄρα θαυμάσεται τὸν γήϊνον πλοῦτον, ἢ τὴν δυναστείαν τὴν ἀνθρωπίνην, ἢ ἄλλο τι τῶν ὑπὸ ἀνοίας σπουδαζομένων; Εἰ μὲν γάρ τις ἔτι περὶ τὰ τοιαῦτα διάκειται ἐμπαθῶς, ἔξω τοῦ τοιοῦτου ἂν εἴη χοροῦ, καὶ οὐδὲν πρὸς τὸν ἡμέτερον λόγον. Εἰ δὲ ἄνω φρονεῖ καὶ συμμετεωροπορεῖ τῷ Θεῷ, ὑψηλότερος πάντως τῶν τοιούτων ἐστί, παντὶ σθένει τὴν ἀρετὴν μεταδιώκων· οὐδὲν γὰρ ἐν βίῳ ταύτης τιμιώτερον· τοὺς γὰρ ἀνθρώπους φίλους Θεοῦ κατασκευάζει. Ὁ πᾶς χρυσὸς ἐν ὄψει αὐτῆς ὡς ψάμμος ὀλίγη, καὶ ὡς πηλὸς λογισθήσεται ἄργυρος ἐναντίον αὐτῆς. Κακουχία ταύτην οὐκ ἐμάρανε, καὶ ἀσθένεια

ταύτην οὐκ ἠμαύρωσε· καὶ ὁ τοῖς πᾶσι φοβερὸς θάνατος ὑπὸ τῶν κατορθωκότων τὴν ἀρετὴν καταπεφρόνηται· μετὰ γὰρ παρρησίας κεκράζονται ἅμα τῷ λέγοντι· τὴν ἐπιθυμίαν ἔχω ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι. Ὡς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.